

Ügyszám: NAIH/2020/4103/

Ügyintéző:

..... részére

Tisztelt Uram!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) részére küldött megkeresésében az alábbiakkal kapcsolatban kérte a Hatóság állásfoglalását:

A megkeresés alapján a (a továbbiakban: Társaság) az üzemanyag-szállítást végző gépjárművek gépkocsivezető kabinjai elején útfelügyelő, felvételt készítő fedélzeti kamera elhelyezését tervezi bevezetni. A kamerafelvételeket a Társaság általánosságban nem kívánja megőrizni, más részére továbbítani, kizárólag egyes kivizsgálható esetekben a kivizsgálás tárgyával érintett időszakokra vonatkozó felvételt tartaná meg és csak további oktatás, belső fejlesztés céljából használná fel.

A fentiek alapján a Társaság abban kérte a Hatóság állásfoglalását, hogy fedélzeti kamerák használata Magyarországon engedélyezett-e üzemanyag-szállítást végző gépjárművek esetében, azokat jogszerűen telepítheti-e ezen gépjárművekbe.

A Hatóság felhívja a figyelmét arra, hogy az adatkezelés valamennyi ismerve az adatkezelőnél áll rendelkezésre, ezért elsősorban ő képes annak megítélésére, hogy a jogszabályi megfelelés érdekében milyen intézkedések lehetnek szükségesek, a Hatóság nem veheti át az adatkezelő e tekintetben fennálló felelősségét. Ezzel összhangban az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: GDPR)¹ is azt írja elő a Hatóság egyik feladatául, hogy felhívja az adatkezelők (adatfeldolgozók) figyelmét a rendelet szerinti kötelezettségeikre, és kérésre tájékoztatást nyújtson az érintettnek az őt megillető jogok gyakorlásával kapcsolatban.²

A fentiekre és a megkeresésében foglaltakra tekintettel a Hatóság – a konkrét adatkezelés részleteinek ismerete nélkül – az alábbi általános tájékoztatást nyújtja.

1. Valakinek a képmása, a róla készített kép- és hangfelvétel a GDPR szerint személyes adatnak³, ezek készítése, rögzítése, tárolása pedig adatkezelésnek⁴ minősül. Ennek

¹ Az Európai Parlamenti és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet).

² GDPR 57. cikk 1. bekezdés d) és e) pontjai: „Az e rendeletben meghatározott egyéb feladatok sérelme nélkül, a felügyeleti hatóság a saját területén ellátja a következő feladatokat: (...)

d) felhívja az adatkezelők és az adatfeldolgozók figyelmét az e rendelet szerinti kötelezettségeikre;

e) kérésre tájékoztatást ad bármely érintettnek az e rendelet alapján őt megillető jogok gyakorlásával kapcsolatban, és e célból adott esetben együttműködik más tagállamok felügyeleti hatóságaival.”

³ GDPR 4. cikk 1. pont: „a személyes adat azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható.”

⁴ GDPR 4. cikk 2. pont: „az adatkezelés a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés.”

következtében, amennyiben Önök olyan adatokat kezelnek a fedélzeti kamerák használata során, amelyek felvételein természetes személyek azonosíthatóvá válnak, azon felismerhetők, akkor adatkezelést folytatnak.

2. Nem kell alkalmazni a GDPR előírásait személyes adatoknak a természetes személy által kizárólag személyes vagy otthoni tevékenység keretében végzett kezelésére, amely semmilyen szakmai vagy üzleti tevékenységgel nem hozható összefüggésbe (ún. magáncélú adatkezelés).⁵

Tekintettel arra, hogy a tervezett adatkezelést a **Társaság mint jogi személy üzleti tevékenysége keretében hajtaná végre, így az nem minősül magáncélú adatkezelésnek, ezért arra a GDPR rendelkezéseit alkalmazni kell.**

3. A GDPR 5. cikke tartalmazza azon fő alapelveket, amelyeket a személyes adatok kezelése során **figyelembe kell venni,** és amelyeknek folyamatosan érvényesülniük kell az adatkezelés során. Az adatkezelő felelős az adatvédelmi alapelveknek való megfelelésért, amellett képesnek kell lennie e **megfelelés igazolására** („elszámoltathatóság”).⁶ Ez alapján az adatkezelő köteles úgy dokumentálni és nyilvántartani az adatkezelést, hogy annak jogszerűsége utólag bizonyítható legyen. Ilyen alapelv többek között az adattakarékosság⁷ és a korlátozott tárolhatóság elve⁸, amelyek értelmében egyrészt a kezelt adatok körének a szükségesre kell korlátozódniuk, másrészt pedig a rögzített felvételek megőrzésének időtartama nem lehet korlátlan, a feltétlenül szükséges időtartamra kell szűkíteni a felvételek megőrzését. A bizalmasság és integritás alapelvének⁹ értelmében a felvételek tárolása kapcsán biztosítani kell, hogy jogosulatlan harmadik személy azokhoz ne férhessen hozzá.

Az Európai Adatvédelmi Testület 3/2019-es iránymutatása¹⁰ (a továbbiakban: Iránymutatás) részletesen tartalmazza a kamerás megfigyelésre vonatkozó adatvédelmi követelményeket. Az Iránymutatás 32. pontja szerint a GDPR 6. cikk (1) bekezdés f) pontja szerinti jogos érdek jogalap alkalmazása esetén az adatkezelőnek mérlegelnie kell, hogy az adatkezeléshez fűződő jogos érdek az érintett érdekeivel, jogaival és szabadságaival szemben elsőbbséget élvez-e, az adatkezelés ugyanis csak abban az esetben kezdhető meg, ha az érdekmérlegelési teszt arra az eredményre jut, hogy az adatkezeléshez fűződő jogos érdek elsőbbsége megállapítható. Ennek **alapján az adatkezelőnek esetről esetre kell az adatkezelés valamennyi körülményének** (így például a fedélzeti kamerák által gyűjtött adatok kategóriái, mennyisége, az adatkezelés térbeli és földrajzi kiterjedése, a megfigyeléssel érintett természetes személyek száma) **figyelembevételével elvégzett kockázatértékelés során megállapítania, hogy az adott kamerás megfigyelés az érintettek jogaira és szabadságaira nézve milyen mértékű beavatkozást jelent.**

⁵ GDPR 2. cikk (2) bekezdésének c) pontja, tekintettel a GDPR preambulum (18) bekezdésére.

⁶ GDPR 5. cikk (2) bekezdés.

⁷ GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pont: „a személyes adatok az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségesre kell korlátozódniuk („adattakarékosság”).”

⁸ GDPR 5. cikk (1) bekezdés e) pont: „a személyes adatok tárolásának olyan formában kell történnie, amely az érintettek azonosítását csak a személyes adatok kezelése céljainak eléréséhez szükséges ideig teszi lehetővé; a személyes adatok ennél hosszabb ideig történő tárolására csak akkor kerülhet sor, amennyiben a személyes adatok kezelésére a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból kerül majd sor, az e rendeletben az érintettek jogainak és szabadságainak védelme érdekében előírt megfelelő technikai és szervezési intézkedések végrehajtására is figyelemmel („korlátozott tárolhatóság”).”

⁹ GDPR 5. cikk (1) bekezdés f) pont: „a személyes adatok kezelését oly módon kell végezni, hogy megfelelő technikai vagy szervezési intézkedések alkalmazásával biztosítva legyen a személyes adatok megfelelő biztonsága, az adatok jogosulatlan vagy jogellenes kezelésével, véletlen elvesztésével, megsemmisítésével vagy károsodásával szembeni védelmet is ideértve („integritás és bizalmas jelleg”).”

¹⁰ 3/2019. számú iránymutatás a személyes adatok videoszerekkel történő kezeléséről; https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_guidelines_201903_video_devices_hu.pdf

Az Iránymutatás a 35. pontban¹¹ kifejezetten példaként hozza fel a fedélzeti kamerákat, azok kapcsán kifejti, hogy ha ilyen típusú kamera telepítésére kerül sor – például abból a célból, hogy baleset esetén a felvételek a megtörtént események bizonyítékul szolgálhassanak -, akkor fontos annak biztosítása, hogy **a fedélzeti kamera ne rögzítse folyamatosan sem a forgalmat, sem az út mellett tartózkodó személyeket**. Amennyiben ez a feltétel nem teljesül, az adatkezelő azon érdeke, hogy egy esetlegesen bekövetkező közúti balesetet rögzítő kamerafelvétellel rendelkezzen, **nem alkalmas az érintett személyek jogaiba és szabadságaiba történő ilyen jelentős mértékű beavatkozás igazolására**.

Az adatkezelés érintettekre gyakorolt hatásainak a felmérése az adatkezelő kötelezettsége, e körben tehát a Hatóság véleményezési, engedélyezési jogkörrel nem rendelkezik. A Hatóság hatásköre az adatkezelés hivatalból, vagy panasz, illetve érintetti kérelem esetén induló vizsgálati vagy adatvédelmi hatósági eljárás keretében történő értékelésére terjed ki.

Mivel tehát a megkeresésében hivatkozott, **folyamatos rögzítést végző fedélzeti kamerák telepítése** az Iránymutatás fent hivatkozott részei alapján **a szükségesnél nagyobb mértékű beavatkozást jelent a felvételekkel esetlegesen érintett személyek magánszférájába és** mivel a megkeresésében a Hatóság rendelkezésére bocsátott információk alapján egyébként sem állapítható meg egyéb olyan körülmény fennállása, amely ilyen mértékű beavatkozást indokoltá tehetne, így a Hatóság álláspontja szerint **nem állapítható meg** a fedélzeti kamerák Társaság általi – a megkeresésében írtak szerinti – **telepítése során megvalósuló adatkezelés összhangja a GDPR-ban meghatározott követelményekkel, így elsősorban a szükségesség és az arányosság alapelvi követelményeivel**.

4. A fentiekén túl a Hatóság tájékoztatja, hogy **közterület megfigyelésére** csak szűk körben van lehetőség, mivel ez a tevékenység sértheti a kamerával megfigyelt személy magánszféráját azáltal, hogy akár akarata ellenére is kezelik személyes adatait. Az alábbi szervek **kifejezett törvényi előírások szerint helyezhetnek el közterületen is képfelvevőket (térfigyelő kamerákat)**:

- a **rendőrségi adatkezelők**, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 42. §-a alapján;
- a **közterület felügyelet**, a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Kfttv.) 7-7/A. § -a alapján;
- közterület-felügyelet hiányában **a jegyző**, vagy a képviselő-testület által kijelölt, a települési **önkormányzat alkalmazásában álló köztisztviselő** a Kfttv. 8. § alapján;
- a fegyveres biztonsági őrsegek, a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezeti őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 9/A. §-a alapján;
- a törvény hatálya alá tartozó **személyszállítási szolgáltatók a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény 8. § (1) bekezdése alapján**;
- a Magyar Honvédség, a honvédségi adatkezelésről, az egyes honvédelmi kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos katonai igazgatási feladatokról szóló 2013. évi XCVII. törvény 22. § (1) bekezdése alapján;
- az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 79/A. § (1) bekezdése alapján;
- a sportrendezvény szervezője, rendezője, vagy az utazó sportszervezet képviselője a sportról szóló 2004. évi I. törvény 74. § (1) bekezdése alapján.

Mivel a megkeresésében említett, **üzemanyag-szállítással kapcsolatos jogviszonyok a fenti jogszabályok egyikének a hatálya alá sem tartoznak**, erre tekintettel a Társaság azok rendelkezéseire sem hivatkozhat a fedélzeti kamerák alkalmazása útján tervezett adatkezelése kialakítása alátámasztásaként.

¹¹ Iránymutatás 35. pontja: „Példa: Menetrögzítő kamera telepítése esetén (például baleset bekövetkezésekor történő bizonyítékgyűjtés céljából) fontos gondoskodni arról, hogy ez a kamera ne rögzítse folyamatosan a forgalmat, valamint az út mellett tartózkodó személyeket. Ellenkező esetben az érintettek jogainak ez a csorbulása nem indokolható a videofelvételeknek egy inkább feltételezett balesetnél bizonyítékként való rendelkezésre állásához fűződő érdekekkel.”

5. Mindezekén túl a Hatóság felhívja a szíves figyelmét, hogy a jelen – eljárási kereteket nélkülöző, konzultációs válaszként kiadott – tájékoztatása sem jogszabálynak, sem egyéb jogi eszköznek nem tekinthető, az normatív jelleggel, jogi erővel, illetve kötelező tartalommal nem rendelkezik. Az állásfoglalás, tájékoztatás kiadása tehát nem mentesíti annak címzettjét, illetve az adatkezelőt saját jogi álláspontja kialakításának szükségessége, illetve az adatkezelésért fennálló felelősség alól.

Budapest, 2020. szeptember 16.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár